

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bona Volvntas Optimæ Consentiens. Seu De Sequendo In Omnibus Ductu Providentiæ Diviniæ

Foullon, Jean E.

Leodii, 1657

Die S. Nicloai.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54992](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54992)

THEMA. *Euge serve bone, & fidelis, quia in
pauca fuisti fidelis supra multa te constituam.*
Matth. 25.

Sive festum ex consuetudine fiat: sive non observetur ex Bulla Urbani VIII. tamen, quia iste Sanctus Dei est percelebris in ejus Ecclesia, poterit pro arbitrio Concionatoris haberi de eo Sermo, conveniens materiae de Providentia. Post narratum Evangelium, & Spiritus Sancti gratiam imploratam ingressus sic fiet.

Quid nomine Talentorum intelligatur hodie in Evangelio, non ita clarum est, ut alii aliter non sentiant. Ego illis sententiis omissis existimârim significari dona Dei, seu supernaturalia, seu naturalia; sive externa, sive interna; sive spiritualia, sive corporalia: omnia denique: nam omnia data sunt nobis ad cælum comparandum, & negotiandum pro æternitate. Si quidem nobis dictum est, qualescumque simus, *Negotiamini, dum venio*: & quidquid nobis Deus donavit, media sunt ad gloriam ejus, ac salutem nostram procurandam, qui fines nostri sunt. Super hac explicatione ponamus quæstiones duas. Primam, Cur tanta sit diversitas talentorum, donorumve Dei, inter homines, præsertim inter Christianos, qui ejusdem fidei & Domini sunt? Secundam, Cur diversitas donorum tanta sit in unico homine, tamquam in S. Nicolao, pro varietate ætatum, temporum, aliarumve conditionum?

Describit

Describit Psalmista ps. 44. Ecclesiam, ut multi interpretantur, his verbis: *Astitit Regina à dextris tuis, in vestitu deaurato, circumdata varietate.* Et verò benè Regina dicitur, Regi summo desponsa, & conjuncta. Benè à dextris, quam protegit brachium Domini usque ad consummationem sæculi. Benè in vestitu deaurato, quia aurum Caritatis nota est Christianitatis. Benè circumdata varietate, ob mirabiles diversitates graduum, ordinum, conditionum, statuum qui sunt in Ecclesia. Adde gratias gratis datas: ut quidam sint Doctores, alii Prophetæ &c. quidam omnes fermè simul gratias habeant, quomodò S. Nicolaus, qui Virgo fuit, Episcopus, Doctor, spiritu prophetiæ pol- lens, gratia sanitarum & miraculorum eximius, Martyris instar & Apostoli. Certè statim post Apostolos nominatur à S. Chrysostomo in Liturgia sua. Quid si addamus huic varietati diversitatem complexionum, ex quatuor humoribus inter se inæqualiter permistis? Quid si gradus ingeniorum, & propensionum consideremus? Quid si interiùs in animam ad dona gratiæ penetremus? Meritò igitur quærimus, cur tanta diversitas? Cur non æqualiter omnibus dona sua Deus dispertiat? Scio responderi posse præcisè ex Evangelio: Deum talenta partitum. *Unicuique secundum propriam virtutem, id est secundum vires, capacitatem, dispositionem.* Sed responsio ista quæstioni non satisfacit. Mox enim ulteriùs quæretur: Cur ista vi-
rium,

num, capacitatis, dispositionis diversitas?

Peto vicissim, cur tantam in aspectabili mundo, & rebus infra hominem positis, creator varietatem esse voluerit? In cælis quàm admirabilis stellarum in cursu, magnitudinæ, situ, influxibus, inæqualitas? Quanta in elementis compugnantia? Herbarum & plantarum speciebus libri magni impleti sunt. Descriptiones lapidum omnigenorum, & fossilium, volumina implevêre. Volucrum viginti species supra centum Aldrovandus numerat: Quadrupedum ducentas Gesnerus: reptilium & insectorum pauciores non sunt: plures multò piscium, quorum ingenia terrestribus animalibus exæquavit Plutarchus, numerum multi præponunt avium & quadrupedum simul sumptorum numero. Si rationem tot inter creata specierum à te postulem, respondebis, opinor, ex D. Thoma lib 3. contra Gentes cap. 97. factum id à Deo ad gloriæ suæ & magnitudinis manifestationem. Tantus erat creator, ut non satis unâ atque alterâ creaturâ ipsius imago exhiberi posset: Cælorum itaque vastitas ejus immensitatem, Sol pulcritudinem, Ignis activitatem, Aër intimam præsentiam & communicabilitatem, Terra immutabilitatem, Mistra suis singula compositionibus Potentiam, Bonitatem, Sapientiam repræsentent. Ratio altera sit, ad ornatum Universi. Monochromæ picturæ non ita delectant, quàm diversi colores: neque unius vocis sine inflexione ductus æquè auribus placet, ac permutatio

tatio

tatio unius vel plurium inter se. Eodem modo
 tatiocinare de pictura, & musica **Universi**. Ra-
 tio tertia petitur, ex mutua utilitate: Sole stel-
 læ egent ad lumen: his sublunaria ob influxum:
 elementis mista: insectis aves pleræque ad ali-
 menta, plantis quadrupedes, omnibus homi-
 nes.

Transferamus hæc varietatis in natura caus-
 fas, ad varietatem statuum & gratiarum in
 Ecclesia Dei. Repræsentandæ erant variis ima-
 ginibus variæ perfectiones Dei. Pontifices ma-
 jestatem repræsentent, Reges dominium, Do-
 ctiores sapientiam, Ambrosium fortitudinem,
 Nicolaus liberalitatem, Xaverius caritatem, alii
 Divorum alia: eorum visis virtutibus, laudent
 Christiani Deum, diversimodè gloriosum in
 Sanctis suis. Pulcra esse debuit Ecclesia Dei:
 est aula ipsius: est Paradisus terrestris & hortus
 deliciarum. In aula regia, non una aut pauca
 res sunt spectabiles. In horto nisi areolarum, se-
 pium, viarum sit jucunda varietas, quis allicie-
 tur ad spectandum? Adde utilitatem mutua-
 m. Si omnes sint divites, quis serviet, quis artes co-
 let? Si omnes pauperes, quis juvabit? Si om-
 nes æquè sapientes, quis volet regi? Si idiotæ
 omnes, quis reget? Si omnes sint Sancti, ubi
 patiendi & caritatis exercendæ materiæ? Si San-
 cti nulli emineant in virtutibus quibusdam, ubi
 spectabuntur exempla? Apoc. cap. 12. describi-
 tur mulier, id est Ecclesia, *amicta Sole*: significa-
 tur dignitates, illustres gradus in Ecclesia.

Luna

Luna sub pedibus ejus: qui in nocte persecutio-
num, tenebris calamitatum, lumen suum fu-
derunt Martyres. *In capite ejus corona stellarum
duodecim*: Doctores, qui enim docti fuerint
sicut stellæ in perpetuas æternitates, Dantur
ala mulieri, id est viri Apostolici, qui ad propa-
gandam fidem excurrunt. Denique *terra adju-
vit mulierem*, id est homines idiotæ & artifices
juverunt Ecclesiam, & aliquando constantiâ suâ
in fide, & virtute magis quàm docti. Quisque
in statu suo utilis est Ecclesiæ: uti stellæ singulæ
in custodiis suis. Et verò non est opus alto
statu, ut quis benè se gerat. Tempore Domi-
tiani & Neronis erant multi cerdones, qui meliùs
Imperatorem egissent, quàm ipsi. Sed Deo sa-
tis erat, si benè cerdonem agerent. Deus non
attendit in quamateria opereris, sed quàm benè.
Sculptor aliquis in buxo meliùs laborat, quàm
alius in ebore: aurifaber hic plus in ære placet,
quàm alter in auro. Ita in statuum & virtutum
exercitio accidit, ut dicemus etiam postmodùm.

Antè enim solvenda est altera quæstio: cur
Deus non tantùm aliis det alias gratias, sed etiam
uni eidemque homini diversas. Unum talen-
dum largitur Nicolao, cùm puer esset: duo ju-
veni: quinque proveccto: Cur non quinque
ab initio? Hic optimè quadrat responsum
Evangelii, *Unicuique secundum propriam vir-
tutem*, id est secundum statum ejus, & disposi-
tionem, quam de se affert, voluntatem gratis
aptando. Habes liquorem aliquem pretiosum.
ante.

antequam phialæ infundas, eam digito exploras, & auri admoves, ut percipias an sonet integram vel fractam. Perfluat anima hominis, & gratiæ liquorem in Sacramētis infusum statim amittat, frangaturque prima occasione peccandi. Deúsne facile alias gratias infundet tam fragili? Maneamus in Christi similitudine. Mercator seruo non statim credit ingentem summam, experitur prius in parva: Si super pauca fuit fidelis, supra multa constituetur, & quasi anima heri fiet. Ita Josepho accidit Gen. cap. 39.

Ita & Sancto Nicolao. Puer sortitur animam bonam, indolem aptam virtuti: en talentum unum. Benè uso dantur talenta duo, Sacerdotium, & paternæ divitiæ. Etiam illis benè utenti dantur, cum Episcopatu, quinque: Gratiæ, Naturæ, Scientiæ, Potestatis, Opum, de quibus consule, si lubet, Salmeronem tract. 39. tomi 10. Usus etiam talentorum ex actis S. Nicolai facile extendes.

Ad nos redeamus, & documenta duo eliciamus. Primum pro iis, qui multa talenta acceperunt à Deo: alterum pro iis, qui pauca. Habes, Christiane, multa à Deo beneficia: fac ne glorieris: fac benè utaris. Mendicum de stipe accepta insolescere quis ferat: quis mancipium de re non sua, sed domini? Præterea laus non est multum accepisse, sed benè usum esse: non sola sunt peccata commissionis, verum & omissionis, & cui plus datum est, plus repetetur ab eo. Tu verò pauca talenta habes, duo aut unum.

Cave

Cave invidias, cave abjicias animum, cave conqueraris. Tam qui duo acceperat audivit, *Enge serve bone*, quàm qui quinque. In negotiatione quotidie videmus, industrium hominem plus paucis lucrari, quàm multis alium: ita & in negotiatione spiritali accidit. Nam facienti quod in se est, Deus non denegat gratiam ampliolem, & ampliolem. Utere itaque rectè talento tuo, neque in terram defodias, sed, ut ait Greg. hom. 31. *Cor à terrenis cogitationibus leves.*

DIE CONCEPTIONIS

D. VIRGINIS.

THEMA. *Fundamenta ejus in montibus sanctis.* Ps. 86.

Sensus literalis planus est. Applicant D. Virgini Athanasius, Augustinus, Ildefonsus, Bernardus &c. Et quod pluris facio Ecclesia &c. Eum sensum sequemur. Sed ipsius oratio, ad gratiam Spiritus Sancti implorandam, sit hujus Sermonis, ut & cæterorum, fundamentum.

AV B.

D. Petrus, cujus conversionis fundamentum, D. Virginis precibus ac lacrymis, secundùm Christi gratiam, à multis tribuitur: 1 cap. 2. vult omnes Dei servos esse architectos: *Sisperadificamini domus spiritalis*, & quidem *cujus culmen pertingat ad calum*: Sapienter, non stultè, ut Gen. cap. 11. O quale ædificium hodie nobis